

Жамбыл облысы Меркі ауданының коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасын бекіту туралы

Жамбыл облысы Меркі аудандық мәслихатының 2024 жылғы 8 қарашадағы № 33-4 шешімі

Қазақстан Республикасының Экология кодексінің 365-бабының 3-тармағының 1) тармақшасына, Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6-бабына сәйкес, Жамбыл облысы Меркі аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Жамбыл облысы Меркі ауданының коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі 2024-2028 жылдарға арналған бағдарламасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Меркі аудандық мәслихатының төрағасы

М. Көкрекбаев

Меркі аудандық мәслихатының
2024 жылдың 8 қарашадағы №33-4
шешіміне қосымша

ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫ МЕРКІ АУДАНЫНЫҢ КОММУНАЛДЫҚ ҚАЛДЫҚТАРЫН БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2024-2028 жылдарға арналған

С уважением,

Директор ТОО «КАЗТЭКО»

Өзірлеуші:

Директор ЖШС "КАЗТЭКО" Балтурин А.Б.

Меркі 2024 ж.

Мазмұны

Кіріспе.....	2
1.ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ.....	8
1.1. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау.....	8
1.2. Соңғы үш жылдағы динамикадағы қалдықтарды басқаруды талдау	52
1.3. Қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды талдау.....	52
2.БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТТАРЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШТЕРІ.....	53
2.1. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері.....	53
2.2. Қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жолдары.....	54
2.3. Бағдарламаның нысаналы көрсеткіштері.....	56
3.НЕГІЗГІ БАҒЫТТАР, ҚОЙЫЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖОЛДАРЫ.....	57
4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР.....	58
4.1 ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖОСПАРЫ	60
5.БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ.....	61

Кіріспе

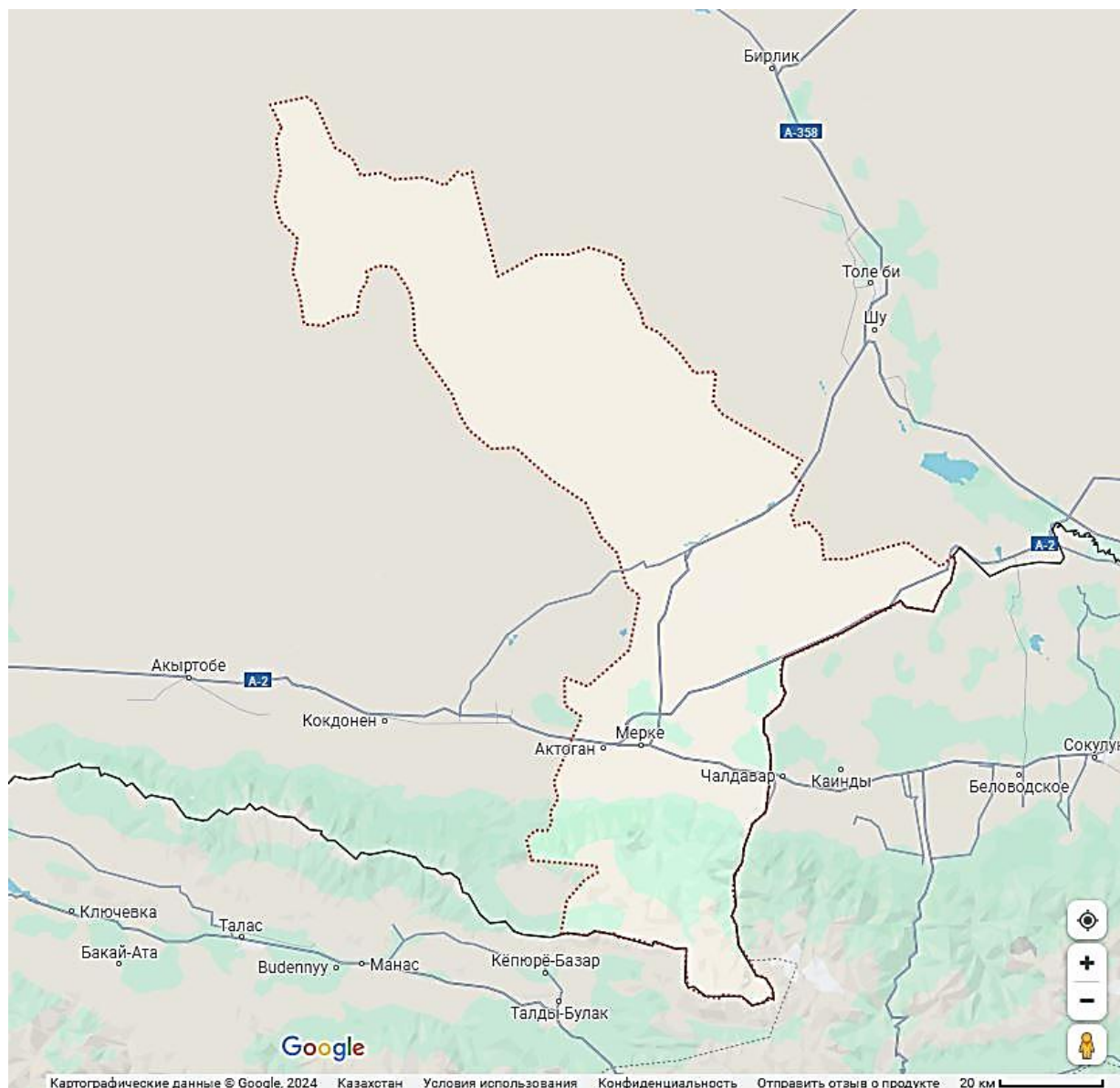
Меркі ауданы - Жамбыл облысындағы Қазақстанның оңтүстігіндегі әкімшілік бірлік.

Ауданның әкімшілік орталығы-Меркі ауылы.

Аудан аумағы-7,1 мың км²

Меркі ауданы Қырғыз жотасының етегінде орналасқан. Шығыста аудан Қырғызстанмен шектеседі. Аудан аумағының солтүстік бөлігі Мойынқұм құмдарына іргелес тәлімі-шөлейт аймақ болып табылады.

Меркі ауданының орналасу картасы.

Аудан аумағы 7100 шаршы шақырым. Климаты күрт континенталды, жылдық орташа жауын-шашын мөлшері 40-50 мм, кейде жауын-шашын 70-100 мм дейін жетеді. Аудан аумағында суару үшін пайдаланылатын Үлкен Шу каналы өтеді.

Аудан аумағы арқылы Қырғыз темір жолының Луговое-Бішкек тармағы, Алматы, Бішкек, Ташкент (Тараз, Шымкент қалалары) байланыстыратын автомагистраль өтеді.

Әкімшілік аудан құрылымына 2024 жылдың басындағы жағдай бойынша 14 ауылдық округ кіреді.

Меркі ауылдық округі

1. Меркі ауылы

2. Меркі шипажайы

Акермен ауылдық округі

1. Акермен ауылы

2. Алтынарық ауылы

3. Ақкөз-Қайнар ауылы

4. Кентай ауылы

Ақтоған ауылдық округі

1. Ақтоған ауылы

2. Қазақдиқан ауылы

Жамбыл ауылдық округі

1. Жамбыл ауылы

2. Жеміс жидек ауылы

3. Талдыбұлақ ауылы

4. Тұрлыбай Батыр ауылы

Жаңатоған ауылдық округі

1. Қостоған ауылы

2. Қызылсай ауылы

3. Мыңқазан ауылы

Кеңес ауылдық округі

1. Кеңес ауылы

2. Жауғаш ауылы

Андас батыр ауылдық округі

1. Андас батыр ауылы

2. Аралқышлақ ауылы

3. Гранитогорск кенті

4. Қарпық ауылы

5. Чолдавар станциясының жанындағы Ауыл

Ойтал ауылдық округі

1. Ойтал кенті

2. Маханда ауылы

3. Меркі станциясының жанындағы ауыл

Т. Рысқұлов ауылдық округі

1. Т. Рысқұлов ауылы

2. Интернациональное ауылы

Сарымолдаев ауылдық округі

1. Сарымолдаев ауылы

2. Екпінді ауылы

3. Ойтал ауылы

Сурат ауылдық округі

1. Сурат ауылы

2. Аққайнар ауылы

3. Тескентоған ауылы

Тәтті ауылдық округі

1. Тәтті ауылы
2. Ақжол ауылы
3. Беларық ауылы
4. Қарасу ауылы
5. Тасөткел разъезі
6. Тәтті станциясының жанындағы ауыл
7. Шемен разъезі

Ақарал ауылдық округі

1. Ақарал ауылы
2. Сыпатай ауылы

Аспара ауылдық округі

1. Аспара ауылы
2. Құмарық ауылы
3. Қайындысай ауылы

Экономика

Аудан халқы негізінен ауыл шаруашылығы өндірісімен айналысады. Мұнда 1435 колхоз шаруашылығы тіркелген, 16 жауапкершілігі шектеулі серіктестік пен өндірістік кооператив жұмыс істейді.

Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шаралардың сипаттамасы: коммуналдық қалдықтарды басқару жүйесіне тұтынушылар (жеке және заңды тұлғалар), коммуналдық қалдықтарды жинау, әкету, қайта өңдеу, кәдеге жарату және жою қызметтерін ұсынатын ұйымдар, жергілікті атқарушы органдар және басқа да уәкілетті органдар кіреді. "Ластаушы" қағидатына сәйкес коммуналдық қалдықтарды басқаруға байланысты барлық шығындарды коммуналдық қалдықтардың пайда болу көздері-тұтынушылар өтеуге міндетті. Бұдан шығатыны, коммуналдық қалдықтарды басқару жүйесін модернизациялау мен дамытудың жалғыз көзі тұтынушылардың көрсетілген қызметтер үшін төлейтін қаражаты болып табылады.

Елді мекен аумағынан коммуналдық қалдықтарды жинаудың, әкетудің, қайта өңдеудің және жоюдың тұтынылған қызметтерін өлшеуге мүмкіндік беретін есепке алу аспаптарының болмауы коммуналдық қалдықтардың пайда болуының барлық объектілерінен (халық, әлеуметтік мақсаттағы объектілер және т. б.) коммуналдық қалдықтардың жинақталу нормаларының болуын талап етеді

Коммуналдық қалдықтардың жинақталу нормасы-бұл белгілі бір елді мекеннің тұрғындары мен шаруашылық жүргізуші субъектілерінен уақыт бірлігіне (күн, жыл) есепті бірлікке (адамға) түзілетін коммуналдық қалдықтардың мөлшері.

Жинақтау нормаларының функционалы:

1. Тұтынушылардың мүдделерін қорғау:

а) абоненттер санына емес, тек белгілі бір нормаға арналған шығындарды есептеу.

б) осы қызметтер нарығындағы бәсекелестікті күшейту жолымен көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру.

2. Көрсетілетін қызметті берушілердің мүдделерін қорғау:

а) шарттық қатынастардың негізі болып табылатын нормалар мүлдем болмаған объектілерге арналған нормаларды анықтау;

б) Бизнесінің мүдделілігі, осы қызмет түрлерін, жұмыстарды ұсынудағы инвестициялық тартымдылық;

в) рұқсат етілмеген ҚТҚ полигондарының санын азайту.

Коммуналдық қалдықтардың жинақталу нормалары елді мекеннің коммуналдық қалдықтарын басқару жүйесіне әсер ететін негізгі фактор болып табылады. Бір есептік бірлікке жиналатын коммуналдық қалдықтардың мөлшері туралы сенімді ақпарат болашақта коммуналдық қалдықтардың пайда болу көлемін жоспарлауға мүмкіндік береді, соның есебінен елді мекенде коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеудің барлық тізбегін ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Коммуналдық қалдықтарды жинаудың сенімді нормаларының маңыздылығы жоғары: артық өндіріс қуаттылығына алып келеді, ал кемшілік ауданда қажетті санитарлық жағдайларды (рұқсат етілмеген полигондардың пайда болуы), коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы кәсіпорындардың тұрақты қаржылық жағдайын қамтамасыз етпейді.

Коммуналдық қалдықтарды жинаудың нақты нормаларын бекіту ауданды санитарлық тазартумен айналысатын кәсіпорындарға тікелей экономикалық тиімділікті қамтамасыз етеді. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеуді басқару жүйесіне жаңа нормаларды енгізу жоғарыда аталған кәсіпорындардың кірістерінің өсуіне әкеледі. Осылайша, жаңа нормалар тарифтерді экономикалық негізделген деңгейге жақындатуға мүмкіндік береді және коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы инфрақұрылымды дамытуға ықпал етеді және осы саланың инвестициялық тартымдылығын арттырады.

Негізгі нормативтік-құқықтық құжаттар Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 01 қыркүйектегі № 347 бұйрығымен бекітілген Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің үлгілік қағидалары, экология министрінің бұйрығымен бекітілген қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге халық үшін тарифті есептеу әдістемесі болып табылады, Қазақстан Республикасының геологиясы және табиғи ресурстары жөніндегі 2021 жылғы 14 қыркүйектегі № 377 бұйрығымен бекітілген.

Қалдықтарды басқарудың 2024 жылға арналған бағдарламасын әзірлеуге сәйкес, Қазақстан Республикасы Экологиялық Кодексінің 365-бабы, аудандардың, аудандық және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаларды әзірлеуді ұйымдастырады.

Қалдықтарды басқару бағдарламасы -қалдықтарды басқарудың негізгі стратегиялық құжатына айналады.

Қалдықтарды басқару бағдарламасы экологиялық рұқсаттың ажырамас бөлігі болып табылады.

Осы қалдықтарды басқару бағдарламасы 2024-2028 жылдарға әзірленеді және түзілетін қалдықтардың көлемі мен құрамы, оларды жинақтау, жинау, тасымалдау, залалсыздандыру, қалпына келтіру және жою тәсілдері туралы мәліметтерді, сондай-ақ қалдықтардың түзілуін қысқарту, оларды қайта пайдалану, қайта өңдеу және кәдеге жарату үлесін ұлғайту жөніндегі ұсынылатын шаралардың сипаттамасын қамтиды.

1.ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

1.1 Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау

Коммуналдық қалдықтарды басқару - қалалар мен елді мекендердің инфрақұрылымының маңызды бөлігі болып табылады және ол қоршаған ортаның сапасы мен тұрғындардың денсаулығына тікелей әсер етеді. Бұл бөлім аудандағы қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалауға арналған. Жағдайды талдау қалдықтарды басқару жүйесіндегі проблемалар мен кемшіліктерді анықтайды және жақсарту аймақтарын анықтайды.

Қолданыстағы инфрақұрылым.

Ауылдық округтерде қалдықтарды жинау, тасымалдау және өңдеу объектілері мен жүйелері бар.

1-ші суретте.Коммуналдық қалдықтарды жинақтау көлемі 0,75 м³ стандартты металл контейнерлерде жүргізіледі.

Ауыл әкімдіктері қалдықтарды жинауға арналған орындарды 14 ауылдық округте белгіледі.

Сақтау орнын зерттеу кезінде қалдықтардың келесі морфологиялық құрамы анықталды:

pet(E), PE HD, LDPE, PP, PS, O(ther) типті пластмассалар, электронды қалдықтар, шыны сынықтары, тоқылған материалдардың қалдықтары, терілер, құрылыс қалдықтары, көң, құс көңі, күл.

Халық арасында жүргізілген сауалнама барысында қалдықтардың бір бөлігін жергілікті тұрғындар тұрмыста пайдаланатыны анықталды. Мұндай қалдықтарға мыналар жатады: PET(E) типті пластик, шыны ыдыстар, қағаз, ағаш, тері, күл, құс тамшылары, сабан төсек қалдықтары, көң.

2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің 350-бабының 5-тармағына сәйкес. "Тұрмыстық қатты қалдықтарды алдын ала сұрыптамай көмуге тыйым салынады". Осыған байланысты Меркі ауданының полигондары қалдықтарды жинау және сұрыптау қондырғыларымен жабдықталған. (Сурет 2,3,4)

Сурет 1

Сурет 2

Сурет 3

Төменде кестеде ТКШ ЖК және АЖ бөлімі ұсынған Меркі ауданы бойынша қолда бар металл контейнерлер саны берілген.

№	Елді мекен атауы	Орналасқан жері	Контейнер саны

1	Актоған ауылы	С.Қосбармақов көшесі № 26 Ауылдық әкімшілік ғимараты	2
		С.Қосбармақов көшесі № 25 Шақшам ата мешіті	2
		С.Қосбармақов көшесі № 57 Мәдениет үйі	1
		Амангелді көшесі №80 № 4 Тілеміс батыр ЖОББМ	2
		Амангелді көшесі №22 Ветеринариялық бөлімшесі	1
		Батыс Еуропа-Батыс Қытай автодәлізінің бойында орналасқан дендропаркте	1
		Ауылдық әкімшілік қоймасында	20
		Жалпы	29
2	Аспара	Аспара көшесі №3 Ауыл әкімшілігі	2
		Аспара көшесі №2 ДЕ бөлімшесі	1
		Тұран көшесі №1 №2 ЖББОМ	1
		Аспара көшесі №1 Ауылдық клуб және кітапхана	2
		Аспара көшесі №1А Ауыл почтасы	1
		Аспара және Нұрлы көшелері Орталық және Нұрлы дүкені	2
	Қайындасай	Шұғыла көшесі №29 Анель дүкені	1
		Жалпы	10
3	Жаңатоған, Қостаған	Қостаған ауылдық әкімдігі	2
		Ұ.О.С. ескерткіш аумағы	1
		Мырза дүкені	1
		Ауылым дүкені	1
		Ветеринариялық пункт	1
		№14 ЖОБММ	2
		Дәрігерлік амбулатория	1
		Айбөбек бөбекжай	1
	№30 ЖОБММ	2	
Мыңқазан			

	Қызылсай	Медпункт	1	
		№38 б/м	1	
		Медпункт	1	
		Жалпы	15	
4	Ақарал	Ұлы дала көшесі	1	
		Ю.Матвеевко	1	
		Асубай көшесінің бойы	2	
	Сыпатай	Тәуелсіздік көшесі	1	
		Бәйтерек көшесі	2	
		Орталық көшесі	8	
		Жалпы	15	
5	Т.Рысқұлов	Т.Көбейұлы №4 Дүкен	1	
		Т.Көбейұлы №7 көшесі Бөбекжай	1	
		Т.Көбейұлы көшесі Медпункт	1	
		М.Ауезов көшесі Мешіт	1	
	Интернациональный	С.Сейфуллин көшесі Аялдама	1	
		С.Сейфуллин көшесі Уатқыш зауыты	1	
		Қ.Мұхамеджанов көшесі Футбол алаңы	1	
		Ш.Төкешұлы көшесі Әкімшілік ғимараты	3	
		Талапты көшесі Балалар ойын алаңы	1	
		Жалпы	11	
	6	Кенес	Қ.Құдайбергенұлы көшесі	1
			Қ.Көксалов көшесі	2
			Қ.Тайшыманов	2
7	Ойтал	Алатау көшесі №22	1	
		Алатау көшесі №37	2	
		Шаттық №3	1	
		Ақбота балабақша	2	
		Алатау көшесі №3А	1	
		Достық №19	2	
		М.Байғанаев бұрылысы №8	1	
		№20 ЖББМ	2	
		Алатау көшесі №18	2	
		Ұлытау көшесі №9	2	

	Станция	Керуен №1 Ботагөз балабақшасы	2
		Т.Қожакеев №5	1
		Бірлік көшесі №20	1
		Бірлік көшесі №12	1
		Жалпы	21
8	Андас батыр	Т.Рысқұлов көшесіндегі Тұрғын үй	4
		Ә.Шотайұлы шекара	4
		Жамбыл көшесі	2
		Сұлусай көшесі	1
		Алаш көшесі	2
		Автомойка	1
		Даму көшесіндегі Қуат дүкені	1
		Ветеренариялық пункт	1
		Әкімшілік	3
		Ә.Шотайұлы №24	1
		Ариф дүкені	1
		Бақсарай дүкені	2
		Ә.Шотайұлы №81	2
		Аспара дүкені	1
		Әділжан дүкені	1
		Бірбаев көшесі	1
		Ә.Шотайұлы №80	1
		Ә.Шотайұлы №72	1
		Мельниченко көшесіндегі Шағын стадион	1
	Ынтымақ көшесіндегі Шағын стадион	1	
Істен шыққандары	7		
Қызылқыстақ	Қарпық батыр көшесі Алтай дүкені	1	
Аралқыстақ	Аралқыстақ №63	1	
	Аралқыстақ көшесіндегі Шағын стадион	1	
Ст.Чалдовар	Өркен көшесіндегі Шағын стадион	1	
	Жалпы	45	
	Ә.Исмайлов көшесі Вегас кафе	1	
	Ә.Исмайлов көшесі Жарас дүкені	1	

9

Сарымолдаев

Ә.Исмайлов көшесі Мәжіліс автодүкен	2
Ә.Исмайлов көшесі № 338,340,342,344 Тұрғын үй	5
Ә.Исмайлов көшесі ҚазМұнайГаз жаны	1
Ә.Исмайлов көшесі Волтман дүкені	1
Ә.Исмайлов көшесі Рахат кафе	1
Ә.Исмайлов көшесі Аяжан дүкені	1
Ә.Исмайлов көшесі Алтынай кафесі	1
Ә.Исмайлов көшесі У Агаша автодүкені	2
С.Бутабаев көшесі	13
З бұрылыс Т.Рысқұлов көшесі	3
В.Савва көшесі	4
Т.Рысқұлов көшесі Жақсы АЗС	2
Т.Рысқұлов көшесі Қазпочта	1
Т.Рысқұлов көшесі Автобөлшек дүкені	2
С.Ахтанбердиев көшесі №6, 6А Тұрғын үй	3
Лермонтов көшесі Әдемі сұлулық салоны	1
Ә.Исмайлов көшесі Бақкон ТЖО	1
Ә.Исмайлов көшесі Іңкәр дүкені	1
Көппәтерлі тұрғын үй	4
Жалпы	51
Тәтті әкімшілігі	1
№13 ОМ	1
Балабақша	1
Интернат	1
Ойын алаңы	1
Қабатаев көшесі	2
Қорағаты көшесі	2
№15 ОМ	1

10

Тәтті

Ақмола

	Ауылдық клуб	1	
	Қарасу	№26 БМ	1
	Беларық	№31 БМ	1
		Жалпы	13
11	Жамбыл	Жамбыл ауылдық округі әкімінің аппараты КММ	3
		Прокуратура	1
		О.Исмаилов көшесі № 37,38 көп қабатты үйлер	2
		Ертөстік бала бақшасы	2
		№18 ОМ	2
		Халықты жұмыспен қамту мекемесі	1
		Орталық кітапхана	1
		Әлеуметтік бөлім	1
		Меркі ата мешіті	3
		Ә.Ысмайылов №2,4,6,8 көп қабатты үйлер	4
		Алтынсарин көшесі №2, 3 көп қабатты үйлер	2
		О.Үмбетов көшесі № 7,9,11 көп қабатты үйлер	4
		Б.Момышұлы көшесі № 2,4 көп қабатты үйлер	2
		Ә.Ысмайылов көшесі "Стрит Ворк ауыт" алаңы	1
	Жамбыл ауылдық округінің аппаратында жинаулы тұрғаны	13	
	Жеміс жидек	№44 орта мектеп	4
		Айым балабақшасы	2
	Талдыбұлақ	№35 Орта мектеп	2
		Жалпы	37
	12	Сұрат	Кіші футбол алаңы
Әділ дүкені			1
Қарлығаш дүкені			1
Қоймада			10
Тескентоған		Орталықта	1
Аққайнар	Орталықта	1	
	Жалпы	15	
13	Акермен		

Қалдықтарды көму туралы ақпарат

Қазіргі уақытта Меркі ауданында 45 елді мекен орналасқан. 45 елді мекен 14 ауылдық округке бөлінген. Ауданда 4 типтік қоқыс үйінділері бар, ал қалған ауылдық

округтерде тұрмыстық қатты қалдықтарды көму орындары нақтыланған. 14 ауылдық округтің экологиялық рұқсаты бар және мемлекеттік актісі бар, ал 4 ауылдық округте шарт бойынша ҚТҚ жинау және әкетумен айналысатын "Андас Тазалық" ЖШС-мен шарты бар аталған мекеменің экологиялық рұқсаты бар.

Ведомствоның теңгеріміндегі Полигон қазіргі уақытта сенімгерлік басқаруда. Осы күнге дейін сұрыптау жұмыстарын тапсырма бойынша "Алдаберген Данияр" ЖК сенімді тұлғасы жүзеге асырады, қоқыс төгетін аумақ:

1) Орталық полигон Меркі ауылдық округіне жататын Есімбеков көшесінің соңында орналасқан. Ауданы 5,7 га, полигонның сыйымдылығы 107 298 м3, шығарындыларға рұқсат бар.

2) Сұрат ауылдық округінде орналасқан полигонның ауданы 1 га, полигонның сыйымдылығы 111 975 м3 және шығарындыларға рұқсат. Құрылыс 2017 жылы аяқталды.

3) Кеңес ауылдық округіндегі полигонның құрылысы 2017 жылы аяқталды, қазір ол қабылдау-тапсыру актісімен қабылданды. Бұл полигонның сыйымдылығы 167 493 м3 және ауданы 1,5 га.

4) 2017 жылы Ақермен ауылдық округінде ауданы 7,5 га полигонның құрылысы аяқталды, сыйымдылығы 175 141,9 м3. Ақтоған – 1 га, 7341 м3; Тәтті – 1,5 га, 6711 м3; Андас батыр – 2 га, 10326,4 м3; Ойтал – 1,5 га, 12368,1 м3; Аспара – 2 га, 5316,98 м3; Жанатоған - 1,5 га, 9733,26 м3 ауылдық округтерде қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған шұңқырлар бар.

Қазіргі уақытта "Андас Тазалық" ЖШС өңірде қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаумен, әкетумен, тасымалдаумен айналысады. Сұрыптау және жоспарлау жұмыстарын "Алдаберген Данияр" ЖК сенімді тұлғасы жүзеге асырады. 2019 жылы Жамбыл облысы Меркі аудандық мәслихатының № 49-4 шешімімен коммуналдық қалдықтардың түзілу, жинақталу нормалары және Меркі ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, кәдеге жаратуға, әкетуге және көмуге арналған тарифтер бекітілді.

Жамбыл облысы Меркі аудандық мәслихатының 2023 жылғы 28 шілдедегі № 6-3 шешімінің күші жойылды деп танылды .

Меркі аудандық мәслихатының 2019 жылғы 19 шілдедегі №49-4" Меркі ауданы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу, жинақталу нормаларын және қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, кәдеге жаратуға, әкетуге және көмуге арналған тарифтерді бекіту туралы"

Шартты іске асыру шеңберінде жұмыс тобы ҚТҚ жинақтау нормаларына зерттеулер жүргізді. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын айқындау заттай өлшеулер жүргізу жолымен, кейіннен есептік бірлікке жинақталу көлемін есептеу жолымен жүргізілді.

Меркі ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын өлшеу үшін тұрғындарының жалпы саны 1 773 адамнан тұратын үйлер таңдалды. Нормативтік талаптарға сәйкес өлшеуге қатысатын тұрғындардың ең аз саны 300 мың адамға дейінгі елді мекендерде болуы тиіс учаскелер абаттандырудың әрбір түрі бойынша тұрғындардың жалпы санының 2% - халықпен қамтумен таңдалады.

Жергілікті атқарушы органның деректеріне сәйкес, Меркі ауданындағы халық саны 88 692 адамды құрайды, оның ішінде,

- 1) Меркі ауылдық округі (Меркі ауылы, Меркі санаторийі) - 17370 адам,
- 2) Акермен ауылдық округі (Акермен ауылы, Алтынарлық ауылы, Ақкөз-Қайнар ауылы, Кентай ауылы) - 2424 адам,
- 3) Ақтоған ауылдық округі (Ақтоған ауылы, Қазақдиқан ауылы) - 4014 адам,
- 4) Жамбыл ауылдық округі (Жамбыл ауылы, жеміс-жидек ауылы, Талдыбұлақ учаскесі, Тұрлыбай Батыр ауылы) – 10488 адам,
- 5) Жаңатоған ауылдық округі (Қостоған ауылы, Қызылсай ауылы, Мыңқазан ауылы) -4117 адам,
- 6) Кеңес ауылдық округі (Кеңес ауылы, Жауғаш ауылы) – 2300 адам,
- 7) Андас батыр ауылдық округі (Андас батыр ауылы, Арал қыстақ ауылы, Гранитогорск кенті, Қызыл қыстақ ауылы), Шалдабар станциясы) - 8770 адам,
- 8) Ойтал ауылдық округі (Ойтал ауылы, Маханда ауылы, Меркі станциясы) - 11276 адам,
- 9) Т. Рысқұлов ауылдық округі (Т. Рысқұлов ауылы, Интернациональное ауылы) - 3913 адам,
- 10) Сарымолдаев ауылдық округі (Сарымолдаев ауылы, Екпенді ауылы, Ойтал ауылы – 13302 адам,
- 11) Сұрат ауылдық округі (Сұрат ауылы, Аққайнар ауылы, Тескентоған ауылы) - 3004 адам,
- 12) Тәтті ауылдық округі (Тәтті ауылы, Ақжол ауылы, Беларық ауылы, Қарасу ауылы, Тасөткел разъезі, Тәтті станциясы, Шемен разъезі) - 2206 адам,
- 13) Ақарал ауылдық округі (Ақарал ауылы, Сыпатай ауылы) - 3787 адам,
- 14) Аспара ауылдық округі (Аспара ауылы, Қайындысай ауылы, Құмарық ауылы) - 1721 адам.

Жергілікті атқарушы органның деректеріне сәйкес ,
тұрмыстық қоқысқа арналған контейнерлік алаңдар - 99 орын,
контейнерлер – 393 дана,
қоқыс салатын урна – 233 дана.

Қоршаған ортаға және адам денсаулығына теріс әсер еткеніне қарамастан, кейбір тұрғындар тұрмыстық пештерде пластик, тері, тоқыма қалдықтарын жағады.

Жергілікті тұрғындар тұрмыстық пештерде жағу кезінде мұндай қалдықтардың қауіпті қасиеттері туралы білмейді.

Коммуналдық қалдықтардың жинақталу нормаларын есептеу.

Жинақтау нормаларын есептеу үшін келесі бастапқы деректер пайдаланылды:

Сауалнама деректері, халықтың өз қалдықтарын сақтау, басқару, кәдеге жарату және жинақтау көлемі бойынша сауалнамасы;

Меркі ауданының әкімдігі ұсынған тұрғындар мен үйлердің саны бойынша статистикалық мәліметтер .

2021 жылғы 1 қыркүйектегі № 347 коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің үлгі ережесі;

Төменде сауалнамаға қатысушылардың кәдеге жарату әдістері туралы ақпарат берілген, олардың үлесі пайызбен көрсетілген.

Сауалнама деректері, халықтың өз қалдықтарын сақтау, басқару, кәдеге жарату және жинақтау көлемі бойынша сауалнамасы;

Меркі ауданының әкімдігі ұсынған тұрғындар мен үйлердің саны бойынша статистикалық мәліметтер.

2021 жылғы 1 қыркүйектегі № 347 коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің үлгі ережесі;

Төменде сауалнамаға қатысушылардың кәдеге жарату әдістері туралы ақпарат берілген, олардың үлесі пайызбен көрсетілген.

Сауалнама деректері бойынша кестелер, өз қалдықтарын сақтау, басқару, кәдеге жарату және жинақтау көлемі бойынша халық арасында сауалнама жүргізу.

Сарымолдаев ауылдық округі:						
Сауалнамаға қатысушылардың саны: 450 адам.						
Қалдық түрі	Қайта қолданады	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)				
		Қабылдау пунктіне тапсырады	Металл контейнерге тапсыру үшін жинайды	Өртейді	Іргелес учаскеге орналастырады	Компост немесе жем үшін пайдаланады
Пластикалық бөтелкелер			10	90		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			30	70		
Шыны бөтелкелер	5	5	90			
Тоқыма қалдықтары				100		
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның			100			

ішінде батареялар мен аккумуляторлар						
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары			10			90
Ірі қара/жылқы терісі			20	80		
Ұсақ малдың/шошқаның терісі			20	80		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)			100			
Құс саңғырығы	85					15
Сабан төсек қалдықтары	85		5			10
Көң	70		15			15
Күл	70		15			15

№	Қалдық түрі	Қойм аға әкету ге арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден $e=d * жылына 48$ апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e*f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма м3 1 адамға $k=g/h$
1	Пластикалық бөтелкелер	10	0,003	0,0003	0,02		41,81		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары	30	0,001	0,0003	0,02		41,81		
3	Шыны	90	0,001	0,0009	0,05		125,44		

9	Тамақ қалдықтары	10	0,005	0,0005	0,03	0,00
10	Ірі қара/ жылқы терісі *	20				
11	Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	20				
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер) *	100				
13	Құсаңғырығы *	0				
14	Сабаң төсек қалдықтары *	5				
15	Көң *	15				
16	Күл *	15				
Барлығы			0,102	0,092	4,80	12753,07

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Сұрат ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 100 адам, үйлердің 3,6 % құрайды.

1	Пласт тикал ық бөтел келер	100	0,003	0,003	0,16	72,43		
2	Хими ядан жаса лған пласт икал ық қапта ма және басқа пласт ик қалд ықта ры	100	0,001	0,001	0,05	24,14		
3	Шын ы бөтел келер	100	0,001	0,001	0,05	24,14		
4	Тоқы ма қалд ықта ры	100	0,001	0,001	0,05	24,14		
5	Қағаз қалд ықта ры	100	0,001	0,001	0,05	24,14		
6	Ағаш қалд ықта ры*	44				0		
7	Элек тр құры лғыл арын ың қалд ықта ры, соны ң ішінд е батар					0		

	еялар мен аккумуляторлар*	100							
8	Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)	100	0,04	0,04	2,09	463	965,69	3004	0,38
9	Тамақ қалдықтары	16	0,005	0,0008	0,04		19,31371429		
10	Ірі қара/жылқы терісі*	0					0		
11	Ұсақ малдың/шошқаның терісі	0					0		
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық						0		

	терезелер)*	100						
13	Құс саңғырығы*	44					0	
14	Сабаң төсек қалдықтары*	36					0	
15	Көң*	0					0	
16	Күл*	60					0	
БАРЛЫҒЫ			0,052	0,0478	2,49		1153,99	

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Тәтті ауылдық округі:						
Сауалнамаға қатысушылардың саны: 36 адам, үйлердің 2% құрайды						
Қалдық түрі	Қайта қолданылады	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)				
		Қабылдау пунктінде тапсырады	Металл контейнерге тапсыру үшін жинайды	Өртейді	Іргелес учаскеге орналастырады	Компост немесе жем үшін пайдаланады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары				100		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары				100		
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары						100
Ірі қара/жылқы терісі				10		

Ұсақ малдың/шошқаның терісі							100		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)					100				
Құс саңғырығы				95				5	
Сабан төсек қалдықтары				95				5	
Көң				50		35		15	
Күл				60		30		10	
№	Қалдық түрі	Қоймаға әкелуге арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден $e=d * 48$ апта	Үй саны	Барлық үйлерде н жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e * f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық нормамға $k=g/h$
1	Пластикалық бөтелкелер	0	0,003	0	0,00		0		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптамалар және басқа пластик қалдықтары	0	0,001	0	0,00		0		
3	Шыны бөтелкелер	100	0,001	0,001	0,05		24,04		
4	Тоқыма қалдықтары	0	0,001	0	0,00		0		

12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)*	100				0
13	Құсаңғырығы*	0				0
14	Сабантөсек қалдықтары*	0				0
15	Көң*	35				0
16	Күл*	30				0
Барлығы		0,052	0,041	2,14		985,55

Меркі ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 173 адам, үйлердің 3,2 % от құрайды.

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатыскандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта қолданы	Қабылдану пунктін тапсырады	Металл контейнерге тапсыру үшін жинайды	Өртейді	Іргелес учаскеге орналастырады	Компост немесе жем үшін пайдаланады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			50	50		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары				100		
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			

8	р қоспашыншы, пластик, тоқыма және т. б.)	100	0,09	0,09	4,69	18128,50714
9	Тамақ қалдықтары	0	0,005	0	0,00	0
10	Ірі қара/ жылқы терісі *	0				0
11	Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0				0
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер) *	100				0
13	Құсаңғырығы *	5				0
14	Сабаң төсек қалды					0

	ықта ры*	5					
15	Көң *	10				0	
16	Күл *	10				0	
Барлығы			0,102	0,0915	4,77	18430,64893	
* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды							

Абаттандырылған сектор

№	Қалдық түрі	Қо йм аға әке туг е 1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлеміні ң саны м 3 жылына 1 үйден $e=d * $ жылына 48 апта	Ү й саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e*f$	Тұраты н халықт ы ң жалпы саны	Жылдық норма м 3 1 адамға k $=g/h$
1	Пластик бөтелкелер	100	0,003	0,003	0,16		6,88		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптам және басқа пластик қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		2,29		
3	Шыны бөтелкелер	100	0,001	0,001	0,05		2,29		
4	Тоқыма қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		2,29		

12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)*				0,00		
13	Құс саңғырығы*				0,00		
14	Сабан төсек қалдықтары*				0,00		
15	Көң *				0,00		
16	Күл *				0,00		
Барлығы		0,092	0,092	4,80	211,07		

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Акермен ауылдық округі

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 127 адам, үйлердің 9,9 % құрайды

		Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
Қалдық түрі	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Металл контейнерге тапсыру үшін жинайды	Өртейді	Іргелес учаскеге орналастырады		Компост немесе жер үшінің па

7	ғылар ының қалды қтары, соның ішінде батаре ялар мен аккумулято рлар*	100					0,00		
8	Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)	100	0,06	0,06		441	1379,70	2424	0,59
9	Тамақ қалдықтары	0	0,005	0			0,00		
10	Ірі қара/жылқы терісі*	0					0,00		
11	Ұсақ малдың / шошқаның терісі	0					0,00		
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалы						0,00		

	қ терезе лер)*	100					
13	Құс саңғырығы*	0				0,00	
14	Сабан төсек қалдықтары*	0				0,00	
15	Көң *	0				0,00	
16	Күл *	0				0,00	
Барлығы		0,072	0,06188		3,23	1422,93	

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Ақтоған ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 127 адам, үйлердің 9,9 % құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта колданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Металл контейнерге тапсыру үшін жинайды	Өртейді	Іргелес учаскеге орналастырады	Компост немесе жем үшін пайдаланады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			50	50		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары				100		
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары						100
Ірі қара/жылқы терісі				100		
Ұсақ малдың/шошқаның терісі				100		

Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)				100				
Құс саңғырығы		84					16	
Сабан төсек қалдықтары		84					16	
Көң		100						
Күл		100						
Қаламдық үйдегі қоғамға әкелетін арналған көлемдері %	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны d	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны d = (a*b)/100%	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден e=d * жылына 48 апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны g=e*f	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма м3 1 адамға k=g/h	
	a	b	d	e	f	g	h	k
Пластик аламық бөтелкелер	0	0,003	0	0,00		0		
Химия								

Д а н ж ас а л ға н п л ас т и к а л ы к к а 2 та м а ж э н е б ас қ а п л ас т и к қ а л д ы к та р ы	50	0, 00 1	0,0005	0,03	0		
Ш ы н ы б ө							

3	Ге	100	0,001	0,05	16,87		
	л к е л е р		1				
4	Т о к ы м а қ л д ы қ т а р ы	0	0,001	0,00	33,74		
5	Қ ағ а з қ а л д ы қ т а р ы	0	0,001	0,00	0		
6	А ғ а ш қ а л д ы қ т а р ы *	0			0		
	Э л е к т р						

К
Ұ
Р
Ы
Л
Ғ
Ы
Л
А
Р
Ы
Н
Ы
Ң
К
А
Л
Д
Ы
Қ
Т
А
Р
Ы
,
с
о
н
ы
ң
і
ш
ін
д
е
б
а
т
а
р
е
я
л
а
р
м
е
н
а
к
к
у
м
у
л
я
т

ор ла р *				647		4014	0,60
С Ұ р ы п та у с ы з қ а л д ы қ та р к о с п ас ы (8ш ы н ы , п л ас т и к, т о қ ы м а ж ә н е	100	0, 07	3,65				

т. б.)		0,07			
Т а м а қ қ а л д ы қ т а р ы	9 0	0,005	0	0,00	2361,55
І р қ а р а / ж ы л к ы т е р і с і *	0				
Ұ с а қ м а л д ы н / ш ю ш к а н ы ң т е р і с і	0				

<p>Қ Ұ р ы л ы с к а л д ы к та р ы (кі р пі ші п е н б ет о н, п л ас т и к а л ы к те р ез е л е р) *</p>	100						
<p>Қ Ұ с са ң ғ зы р</p>	0						

Ы ғ ы *								
С а б а н т ө с е к І қ а л д ы қ т а р ы *	0							
К і ө ң *	0							
К і у б і *	0							
Барлығы	0,082	0,0715	3,73			2412,15		

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Жамбыл ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 45 адам, үйлердің 3 % құрайды

Қалдық түрі	Қайта колданады	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)				Қабылдау пункт іне тапсырады
		Қабылдау пунктiне тапсырады	Қайта колданады	Қабылдау пунктiне тапсырады	Қайта колданады	
Пластикалық бөтелкелер			85	15		

Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			100			
Шыны бөтелкелер		8	92			
Тоқыма қалдықтары			69	31		
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары			31	69		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары			15			85
Ірі қара/жылқы терісі			15	85		
Ұсақ малдын/шошқаның терісі			15	85		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)			100			
Құс саңғырығы	77		23			
Сабан төсек қалдықтары	62		38			
Көң	100					
Күл	77		23			

Қалдық түрі	Қоймаға ақпарат	1 үйден аптадағы саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден $e=d * жылына 48 апта$	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e*f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма м3 1 адамға $k=g/h$
Пластикалық								
1 қбөте	85	0,003	0,00255	0,13		272,70975		

лк ел ер					
Х им ия да н жа са лғ ан пл ас ти ка лы қ ка 2 пт ам а жә не ба сқ а пл ас ти к ка лд ық та ры	10 0	0, 00 1	0,001	0,05	106,95
3 Ш ын ы бө те лк ел ер	92	0, 00 1	0,00092	0,05	98,39
4 То қы ма қа лд ық та ры	69	0, 00 1	0,00069	0,04	0

5	Қа ға з қа лд ық та ры	0	0, 00 1 0	0,00		0		
6	Ағ аш қа лд ық та ры *	31						
7	Эл ек тр құ ры лғ ыл ар ын ың қа лд ық та ры , со ны іш ін де ба та ре ял ар ме н ак ку му ля то рл ар *	10 0					10468	

8 Сұрып тау сызқалдықта р көспасы (шыны, пластик, тоқыма және т.б.)	100	0,08	0,08	4,17	2051	8555,60		0,86
9 Таққалдықта	15	0,005	0,00075	0,04				
10 Ірі қара/жылқы тегісі*	15							
Ұсақ малдың /								

1 ш о ш ка ны ң те ріс і	15					
Құ ры лы с қа лд ық та ры (кі рп іш пе						
1 н 2 бе то н, пл ас ти ка лы қ те ре зе ле р) *	10 0					
Құ с са ңғ ыр ығ ы*	23					
Са ба н тө се к 4 қа	38					

лд ық та ры *							
1 5 *	Кө н 0						
1 6 *	Кү л 23						
Барлығы	0, 09 2	0,08591	4,48			9033,64	

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Жаңаөтан ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 36 адам, үйлердің 1,44 % құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қ а й т а қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта қолдан ады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қа йта қол дан ад ы	Қабылдау пунктіне тапсырады
Пластикалық бөтелкелер			100			
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			100			
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары		8	92			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары			38	62		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары						100
Ірі қара/жылқы терісі				100		
Ұсақ малдың/шошқаның терісі				100		

Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)				100				
Құс саңғырығы		100						
Сабан төсек қалдықтары		54		46				
Көң		100						
Күл		46		54				
Қа лд ы н ы % Қа лд ы н ы % Қа лд ы н ы %	Қо й м а ғ а э к е т у ғ е м 3 т ү зі л е т і н с а н ы d кө л е м н і ң с а н ы	1 үй де н а п 1 та с ы на м 3 т ү зі л е т і н с а н ы d кө л е м н і ң с а н ы	1 үйден а п тас ы на м 3 т ү зі л е т і н с а н ы d кө л е м н і ң с а н ы	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден e=d * жылына 48 апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны g=e*f	Тұратын халықтың жалпы саны	Жы лд ық нор ма м3 1 ада мға k=g /h
		a	b	d	e	f	g	h
Пл ас ти ка лы 1 қ бө те лк ел ер	10 0	0, 00 3	0,003	0,16		102,4607143		
Х им ия да н жа са лғ ан пл ас ти ка лы								

2	Қаптама және басқа платик қалдықтары	1001	0,001	0,05	34,15		
3	Шыныбөтелкелер	1001	0,001	0,05	34,15		
4	Тоқыма қалдықтары	9201	0,00092	0,05	0		
5	Қағаз қалдықтары	001	0	0,00	0		
6	Ағаш қалдықтары*	38					
	Элек						

<p>тр кұ ры лғ ыл ар ын ың ка лд ық та ры , со ны ң іш ін де ба та ре ял ар ме н ак ку му ля то рл ар *</p>	<p>10 0</p>							
<p>Сұ ры пт ау сы з ка лд ық та р ко сп ас ы (ш ын ы,</p>	<p>10 0</p>	<p>0, 09</p>	<p>0,09</p>		<p>655</p>	<p>3073,82</p>	<p>10488</p>	<p>0,3 1</p>

пластик, тоқыма және т. б.)			4,69			
Тамақ қалдығытары	0	0,005	0	0,00		
Ірі қара/жылқы терісі*	0					
Ұсақ малдың / шошқаның терісі	0					
Құрылыс қалдығытары (						

кі рп іш пе 1 н 10 2 бе 0 то н, пл ас ти ка лы қ те ре зе ле р) *								
Құ с 1 3 нғ 0 ыр ығ ы*								
Са ба н тө се 1 к 46 4 қа лд ық та ры *								
1 5 Кө н 0 *								
1 6 Кү л 54 *								
Барлығ ы	0, 10 2	0,0959 2	5,00			3244,59		

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Кеңес ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 54 адам, үйлердің 4,87 % құрайды.

Қалдық түрі	Способ утилизации, доля анкетированных (кол-во домов)					
	Қайта колданады	Қабылдау пунктінде тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктінде тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктінде тапсырады
Пластикалық бөтелкелер			100			
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			100			
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары			40	60		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары					100	
Ірі қара/жылқы терісі				100		
Ұсақ малдын/шошқаның терісі				100		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)			100			
Құс саңғырығы	100					
Сабан төсек қалдықтары	90		10			
Көң	100					
Күл	50		50			

Қалдық түрі	Қолдануға арналған көлем	1 үйде 1 аптадан бері	1 үйден сыртқа шығаруға арналған көлемінің саны $d = (a * b) / 100\%$	Өкету көлемінің саны m_3 жылына 1 үйден $e = d * m_3$ жылына 48 апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына m_3 көлемінің жалпы саны $g = e * f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма m_3
-------------	--------------------------	-----------------------	---	--	---------	---	-----------------------------	--------------------

3	те лк ел ер	10 0	0, 00 1	0,001	0,05	22,37		
4	То қы ма қа лд ық та ры	10 0	0, 00 1	0,001	0,05	0		
5	Қа ға з қа лд ық та ры	0	0, 00 1	0	0,00	0		
6	Ағ аш қа лд ық та ры *	40						
7	Эл ек тр құ ры лғ ыл ар ын ың қа лд ық та ры , со ны н іш ін де ба та ре							

ял ар ме н ак ку му ля то рл ар *	10 0						
Сұ ры п т а у сы з қа лд ық та р қо сп ас ы (ш ын ы, пл ас ти к, то қы ма жә не т. б.)	10 0	0, 08	0,08	4,17	429	1789,54	2300
Та ма қ қа лд ық та ры	9 0	0, 00 5	0	0,00			0,83
Ірі қа ра/							

1 ж 0 ыл қы те ріс і*	0					
Ұс ақ ма лд ың / 1 ш 1 о 1 ш ка ны ң те ріс і	0					
Құ ры лы с қа лд ық та ры (кі рп іш пе 1 н 2 бе то н, пл ас ти ка лы қ те ре зе ле р) *	10 0					
Құ с						

1 са 3 нғ ы ығ ы*	0							
Са ба н тө се								
1 к 4 қа лд ық та ры *	10							
1 Кө 5 н *	0							
1 Кү 6 л *	50							
Барлығы	0, 09 2	0,086	4,48			1901,39		
* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды								

Аңдас батыр ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 100 адам, үйлердің 7,62 % құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта колданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта колдана ды	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта колдана ды	Қабы лдау пункт іне тапсы рады
Пластикалық бөтелкелер			100			
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			100			
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары			30	70		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			

Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)		100		
Тамақ қалдықтары		20		80
Ірі қара/жылқы терісі			100	
Ұсақ малдын/шошқаның терісі			100	
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)		100		
Құс саңғырығы	100			
Сабан төсек қалдықтары	70	30		
Көң	100			
Күл	40	60		

№	Қалдық түрі	Қоймаға әкетуге арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м ³ түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м ³ әкету көлемінің саны d = (a*b)/100%	Әкету көлемінің саны м ³ жылына 1 үйден e=d * жылына 48 апта	Үй саны f	Барлық үйлерден жылына м ³ көлемінің жалпы саны g=e *f	Тұратын халықтың жалпы саны h	Жылдық норма м ³ 1 адамға k=g/h
		a	b	d	e	f	g	h	k
1	Пластик бетелкелер	100	0,003	0,003	0,16		282,98		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		94,33		
3	Шыны бетелкелер	100	0,001	0,001	0,05		94,33		
4	Тоқыма қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		0		

5	Қағаз қалдықтары	0	0,001	0	0,00	0		
6	Ағаш қалдықтары *	30						
7	Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар*	100						
8	Сұрыпталушы қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқымалар және т. б.)	100	0,08	0,08	4,17	1809	7546,11	8770
9	Тамақ қалдықтары	20	0,005	0,001	0,05			0,91
10	Ірі қара/жылқы терісі *	0						
11	Ұсақ малдың / шошқаның терісі	0						

1 2	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)*	100					
1 3	Құс саңғырығы*	0					
1 4	Сабан төсек қалдықтары*	30					
1 5	Көң*	0					
1 6	Күл*	60					
Барлығы			0,092	0,087	4,54	8017,75	

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Ойтал ауылдық округі:

Сауалнамаға қатысушылардың саны: 45 адам, үйлердің 4,6 % құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта қолданады	Қабылдау пунктінде тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктінде тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктінде тапсырады
Пластикалық бөтелкелер			100			
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары			100			
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары			30	70		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			

Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)		100			
Тамақ қалдықтары		20			80
Ірі қара/жылқы терісі				100	
Ұсақ малдын/шошқаның терісі				100	
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)		100			
Құс саңғырығы	100				
Сабан төсек қалдықтары	70	30			
Көң	100				
Күл	40	60			

№	Қалдық түрі	Қой маға әкетуге арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d = (a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына $e = d * \text{жылына}$ 48 апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g = e*f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық нормам 3 1 адамға $k = g/h$
		a	b	d	e	f	g	h	k
1	Пластикалық бөтелкелер	100	0,003	0,003	0,16		410,16		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптамалар және басқа пластик қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		136,72		
3	Шыны бөтелкелер	100	0,001	0,001	0,05		136,72		
4	Тоқыма қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		0		

1	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)*	100					
13	Құс саңғырығы*	0					
14	Сабан төсек қалдықтары*	30					
15	Көң*	0					
16	Күл*	60					
Барлығы		0,112	0,107	5,58		14355,45	

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Т. Рысқұлов ауылдық округі:						
Сауалнамаға қатысушылардың саны: 27 адам, үйлердің 2,4 % құрайды.						
Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта колданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта колданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта колданады	Қабылдау пунктіне тапсырады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары				100		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			

9	Тамақ қалдықтары	0	0,005	0	0,00			
10	Ірі қара/ жылқы терісі *	0						
11	Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0						
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер) *	100						
13	Құсаңғырығы *	0						
14	Сабаң төсек қалдықтары *	0						
15	Көң *	40						
16	Күл *	40						
Барлығы			0,086	0,076	3,96		2651,46	
* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды								
Ақарал ауылдық округі:								
Сауалнамаға қатысушылардың саны: 27 адам, үйлердің 2,4 % құрайды.								

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатыскандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары				100		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары						100
Ірі қара/жылқы терісі				100		
Ұсақ малдың/шошқаның терісі				100		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)			100			
Құс саңғырығы	100					
Сабан төсек қалдықтары	100					
Көң	55		40		5	
Күл	55		40		5	

№	Қалдық түрі	Қоймаға әкету және арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м3	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден $e=d * жылына 48$ апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e*f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма м3 1 адамға $k=g/h$
		a	b	d	e	f	g	h	k
1	Пластичал	0	0,003	0	0,00		0,00		

	ы қ бөтел келер						
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптамалар және басқа пластик қалдықтары	0	0,001	0	0,00	0,00	
3	Шынды бөтелкелер	100	0,001	0,001	0,05	38,38	
4	Тоқыма қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05	0	
5	Қағаз қалдықтары	0	0,001	0	0,00	0	
6	Ағаш қалдықтары*	0					
7	Электр құрылғыларын қалдықтары, соның ішінде батареялармен	100					

	аккумуляторлар*							
8	Сұрыптауыз қалдықтары қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)	100	0,08	0,08	4,17	736	3070,17	3787
9	Тамақ қалдықтары	0	0,005	0	0,00			
10	Ірі қара/жылқы терісі*	0						
11	Ұсақ малдың/шошқаның терісі	0						
12	Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық	100						0,82

	терезелер) *							
13	Құс саңғырығы*	0						
14	Сабаң төсек қалдықтары*	0						
15	Көң *	40						
16	Күл *	40						
Барлығы		0,092	0,082		4,28			3108,55

* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды

Аспара ауылдық округі:						
Сауалнамаға қатысушылардың саны: 27 адам, үйлердің 2,4 % құрайды.						
Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатысқандардың үлесі (үйлердің саны)					
	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады	Қайта қолданады	Қабылдау пунктіне тапсырады
Пластикалық бөтелкелер				100		
Химиядан жасалған пластикалық қаптама және басқа пластик қалдықтары				100		
Шыны бөтелкелер			100			
Тоқыма қалдықтары			100			
Қағаз қалдықтары				100		
Ағаш қалдықтары				100		
Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар			100			
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)			100			
Тамақ қалдықтары						100
Ірі қара/жылқы терісі				100		
Ұсақ малдын/шошқаның терісі				100		
Құрылыс қалдықтары (кірпіш пен бетон, пластикалық терезелер)			100			
Құс саңғырығы	100					

Сабан төсек қалдықтары				100					
Көң				55		40		5	
Күл				55		40		5	
№	Қалдық түрі	Қоймаға әкетуге арналған көлем саны %	1 үйден аптасына м3 түзілетін көлемнің саны	1 үйден аптасына м3 әкету көлемінің саны $d=(a*b)/100\%$	Әкету көлемінің саны м3 жылына 1 үйден $e=d * жылына 48$ апта	Үй саны	Барлық үйлерден жылына м3 көлемінің жалпы саны $g=e*f$	Тұратын халықтың жалпы саны	Жылдық норма м3 адамға $k=g/h$
		a	b	d	e	f	g	h	k
1	Пластикалық бөтелкелер	0	0,003	0	0,00		0,00		
2	Химиядан жасалған пластикалық қаптамалар және басқа пластик қалдықтары	0	0,001	0	0,00		0,00		
3	Шыны бөтелкелер	100	0,001	0,001	0,05		16,27		
4	Тоқыма қалдықтары	100	0,001	0,001	0,05		0		
5	Қағаз қалдықтары	0	0,001	0	0,00		0		

6	Ағаш қалдықтары*	0							
7	Электр құрылғыларының қалдықтары, соның ішінде батареялар мен аккумуляторлар*	100							
8	Сұрыптауыс қалдықтары қоспасы (шыны, пластик, тоқыма және т. б.)	100	0,06	0,06		3,13	312	976,11	1721
9	Тамақ қалдықтары	0	0,005	0		0,00			0,58
10	Ірі қара/жылқы терісі*	0							
	Ұсақ малд								

11	ың/ шош қаны ң терісі	0						
12	Құры лыс қалд ықта ры (кірпі ш пен бетон , пласт икал ық терез елер) *	100						
13	Құс саңғ ырығ ы*	0						
14	Саба н төсек қалд ықта ры*	0						
15	Көң *	40						
16	Күл *	40						
Барлығы			0,072	0,062	3,23		992,3 8	
* - қатты тұрмыстық қалдықтарға жатпайды								

Меркі ауданы абаттандырылмаған сектор (жеке үйлер) бойынша жинақтаудың орташа нормасы

№	Ауылдық округтердің атауы	1 адамға жылдық норма м3 (абаттандырылмаған сектор)	Жылына түзілетін қатты қалдықтардың м3 көлемі
1	Сарымолдаев ауылдық округі:	1,41	3769,15
2	Сұрат ауылдық округі	0,54	1547,80
3	Тақты ауылдық округі.	0,71	1582,01
4	Меркі ауылдық округі:	1,45	211,07
5	Ақкермен ауылдық округі:	1,12	2710,34
6	Ақтоғай ауылдық округі:	1,03	4115,95

7	Жамбыл ауылдық округі:	1,20	12605,70
8	Жаңатоған ауылдық округі:	1,38	5671,84
9	Кенес ауылдық округі:	1,24	2841,00
10	Андас батыр ауылдық округі:	1,75	14391,17
11	Ойтал ауылдық округі:	1,99	22025,93
12	Т. Рысқұлов ауылдық округі:	0,99	3855,96
13	Ақарал ауылдық округі:	1,18	4308,04
14	Аспара ауылдық округі:	0,85	1431,32
БАРЛЫҒЫ:		1,20*	81067,29
*- Орташа норма			

Кестеден көрініп тұрғандай нормалар ауылдық округтер бойынша әр түрлі, бұл жергілікті тұрғындардың қалдықтарын жинауға жеке көзқарасымен байланысты.

Меркі ауданы бойынша абаттандырылған сектор бойынша жинақтаудың орташа нормасы (көппәтерлі үйлер)

№	1 адамға жылдық норма м3 (абаттандырылған сектор)	Жылына түзілетін қатты қалдықтардың м3 көлемі
1	1,0	211,07
БАРЛЫҒЫ:	1,0	211,07

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары

Жамбыл облысы Меркі ауданы бойынша Меркі ауданының бекітілген шешіміне сәйкес

Жамбыл облысы мәслихатының 2023 жылғы 1 желтоқсандағы № 13-5 бұйрығымен бекітілген.

№	Коммуналдық қалдықтарды жинақтау объектісі	Есеп бірлігі	Коммуналдық қалдықтарды жинақтаудың жылдық нормасы, м3
1.	Абаттандырылған және абаттандырылмаған үй иелері	1 тұрғын	
	Абаттандырылған	1 тұрғын	1,01
	абаттандырылмаған	1 тұрғын	0,74
2.	Жатақханалар, интернаттар, қарттар үйлері және т. б	1 орын	
3.	Қонақ үйлер, санаторийлер, демалыс үйлері	1 орын	0,75
4.	Балабақшалар, бөбекжайлар	1 орын	0,39
	Мекемелер, ұйымдар, кеңселер, конторалар,		

5.	сбербанктер, байланыс бөлімшелері	1 қызметкер	0,8
6.	Емханалар	1 қабылдау	0,009
7.	Ауруханалар, дәрігерлік амбулаториялар, фельдшерлік амбулаториялық пункттер, өзге де емдеу-алдын алу мекемелері	1 төсек-орын	0,9
8.	Мектептер және басқа оқу орындары	1 білім алушы	0,2
9.	Мейрамханалар, кафелер, тамақтану мекемелері	1 отыратын орын	0,52
10.	Концерт залдары, мәдениет үйлері, ауылдық клубтар	1 отыратын орын	0,12
11.	Мұражайлар, көрмелер	жалпы ауданның 1 м2	0,04
12.	Стадиондар, спорт алаңдары	1 орын жоба бойынша	0,03
13.	Спорт, би және ойын залдары	жалпы ауданның 1 м2	0,065
14.	Азық-түлік, Өнеркәсіптік дүкендер, супермаркеттер	1 м2 сауда алаңы	0,8
15.	Машиналардан сауда жасау	1 м2сауда орны	0,64
16.	Базарлар, сауда павильондары, дүңгіршектер, науалар	1 м2 сауда алаңы	0,18
17.	Көтерме базалар, азық-түлік және өнеркәсіптік тауарлар қоймалары	жалпы ауданның 1 м2	0,2
18.	Халыққа қызмет көрсететін кәсіпорындар	жалпы ауданның 1 м2	0,55
19.	Автовокзалдар	жалпы ауданның 1 м2	
20.	Жағажайлар	жалпы ауданның 1 м2	
21.	Дәріханалар	1 м2 сауда алаңы	0,19
22.	Автотұрақтар, автокөлік жуу орындары, жанармай құю бекеттері, гараждар	1 машина орны	1,15
23.	Автокөлік шеберханалары	1 қызметкер	1,2
24.	Шаштараздар, сұлулық салондары	1 жұмыс орны	1,2

25.	Кір жуу, Құрғақ тазалау, тұрмыстық техниканы жөндеу, Тігін ательесі	жалпы ауданның 1 м2	0,2
26.	Зергерлік шеберханалар, аяқ киім жөндеу, сағат	жалпы ауданның 1 м2	0,12
27.	Ұсақ жөндеу және қызметтер (кілттер жасау және т. б.)	1 жұмыс орны	0,1
28.	Моншалар, сауналар	жалпы ауданның 1 м2	0,26
29.	Аудан аумағында бұқаралық іс-шараларды ұйымдастыратын заңды орындар	1000 қатысушы	0,09
30	Гараж кооперативтері	1 гараж үшін	0,48

Меркі ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, қайта өңдеу және кәдеге жарату тарифі.

Атауы	Шот бірлігі	Тенге (қосылған құн салықсыз)
Үй шаруашылықтары абаттандырылған	Айына 1 адамнан	147,0
Үй шаруашылықтары абаттандырылмаған	Айына 1 адамнан	177,0
Жеке және заңды тұлғалар үшін	1 м3	1538,0

Негіз Жамбыл облысы Меркі ауданы бойынша қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау және шығару бойынша халыққа тарифті есептеу туралы есепте келтірілген.

1.2 Соңғы үш жылдағы қалдықтарды басқаруды талдау

Тұрғындардың қоқыс шығаруы мен өздігінен шығарылуын есепке алмау салдарынан пластик қалдықтары, шыны ыдыстар және басқа да қалдықтар сияқты бөлшек тауарлардың көлемін анықтау мүмкін емес.

Халықтың бөлшек тауарлардан қалдықтардың пайда болуының есебін жүргізбейтінін ескере отырып, Қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу кезінде мұндай қалдықтардың сандық және сапалық көрсеткіштері ескерілмейді. Ал, ауылдық округтер тұрғындарына сауалнама жүргізу барысында тұрғындар үшін қалдықтарды шығарудың түрлері мен әдістері анықталды. Бұл деректер осы Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттерін анықтау үшін пайдаланылды.

Елді мекендердің тұрғындары күл мен көң өндірісінің шамамен алынған көлемін көрсетеді. Бұл ретте күлдің төрттен үш бөлігінен және көң көлемінің жартысынан астамы күнделікті өмірде тыңайтқыш түрінде, тұрмыстық пештерде қатты отын және т.б. ретінде қолданылады.

Меркі ауданында қалдықтарды жинау және тасымалдаумен айналысатын ұйымдар жоқ. Барлық ауылдық округтерде тұрмыстық қатты қалдықтарды тұрғындар жинайды.

Қатты тұрмыстық қалдықтарды бөлек жинауға және сақтауға арналған контейнерлер жоқ.

1.3. Қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шараларды талдау

Соңғы 3 жылда қалдықтарды өңдеу бойынша іс-шаралар жүргізілген жоқ.

2. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МІНДЕТТЕРІ МЕН МАҚСАТТАРЫ

2.1. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері.

Қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаттары:

жинақталған және түзілетін қалдықтардың көлемін кезең-кезеңімен азайтуға бағытталған белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізу. Өндірістік және тұтыну қалдықтарын басқару саласындағы менеджмент жүйесін жетілдіру.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинайтын аумақтардың санитарлық-экологиялық жағдайын жақсарту. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын бөлек жинау және тасымалдауды жетілдіру Өндіріс және тұтыну қалдықтарын уақытылы шығаруды қамтамасыз ету.

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін Бағдарламаны іске асыру барысында келесі міндеттерді шешу қажет:

- түзілетін қалдықтардың көлемін барынша азайту;
- өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару және қайталама ресурстарды пайдалану саласында бірыңғай ақпараттық ортаны құру және қолдау;
- өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару жүйесін жаңғырту;
- рұқсат етілмеген қоқыс үйінділерін жою.

Бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізу оны іске асыру жөніндегі кешенді шаралар арқылы жүзеге асырылатын болады. Іс-шаралар жоспары Бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шараларды көздейді және орындаушыларды, іске асыру мерзімдерін, сондай-ақ қаржыландыру көздері мен көлемдерін көрсетеді. Бағдарламаның міндеттері жоспарлы кезең ішінде қол жеткізілетін жұмыс көлемін болжау арқылы неғұрлым тиімді және экономикалық негізделген әдістерді пайдалана отырып, қойылған мақсатқа жету жолдарын айқындау болып табылады. Қалдықтарды кешенді басқару негіздерін құрылымдау келесі аспектілерді қамтиды:

Генезис – түзілу көздері, технологиялық операциялық процестер, қалдықтар туралы бастапқы ақпарат (қалдықтарды түгендеу).

Талдау – физикалық-техникалық, технологиялық, экономикалық, ресурстық, әлеуметтік.

Негізі – нормативтік-әдістемелік құжаттама.

Синтез – қалдықтарды сертификаттау.

Қалдықтарды кешенді басқаруды жүзеге асыру үшін қалдықтарды басқару саласындағы саясаттың құрамдас бөліктері болуы қажет, атап айтқанда: қалдықтардың барынша алдын алуды және қайта өңдеуді ынталандыратын немесе талап ететін құжаттар пакетін әзірлеу және қолдану;

-қалдықтарды басқару әдістерінің экологиялық параметрлерін белгілеу;

қалдықтарды басқаруды жоспарлау құрылымын құру (үйлестіру орталығы); қалдықтарды орналастыру үшін өндірушінің жауапкершілігі қағидаттарын әзірлеу. Қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаттары мен жоспарлау стратегиясын белгілеу кезінде қалдықтарды біріктірілген басқарудың анықталған иерархиясын түсіну пайдалы. Бұл иерархия, ең алдымен, қалдықтарды бастапқы азайту шараларын, содан кейін қайталама қысқарту үшін: қалдықтардың қалған бөлігін қайта пайдалану және кәдеге жарату, және, ең соңында, кәдеге жарату немесе кәдеге жарату шараларын қарастыруды білдіреді. Қалдықтардың пайда болуын болдырмау мүмкін емес бірақ, қайта өңдеуге болатын материалдарға айналдыруға болады.

Қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері ауданның, қаланың немесе елдің нақты мақсаттары мен жағдайларына байланысты өзгеруі мүмкін. Алайда, жалпы алғанда, қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері келесі элементтерді қамтуы мүмкін:

Осы қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаттары:

1. Коммуналдық қалдықтардың түзілу көлемін қысқарту
2. Коммуналдық қалдықтарды басқару шығындарын азайту
3. Қоғам денсаулығын қорғау;
4. Тұрақты тұтыну мен өндіріске ықпал ету.

Алға қойылған мақсаттарға жету үшін келесі міндеттерді орындау қажет:

1. Қалдықтарды жинау мен тасымалдаудың тиімді жүйесін әзірлеу және енгізу;
  2. Халықтың хабардарлығын арттыру;
  3. Қалдықтарды қайта өңдеу және өңдеу үшін инфрақұрылымды әзірлеу;
  4. Стратегияны түзету үшін бағдарлама нәтижелерін бақылау және бағалау;
- 2.2. Қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу жолдары.

Қалдықтарды тиімді басқару кешенді және жүйелі тәсілді, сондай-ақ барлық мүдделі тараптардың белсенді өзара іс-қимылын талап етеді. Алға қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу үшін күш-жігерді аудан ішінде ғана емес, облыстың басқа аудандарымен ынтымақтастықты да іске асыру қажет.

Келесі қадамдарды орындау қажет:

1. Тиімді инфрақұрылымды дамыту:

Қалдықтарды жинау, тасымалдау және өңдеу үшін объектілерді салу және жаңғырту.

Шығындарды азайту үшін жинау және тасымалдау маршруттарын оңтайландыру.

2. Ақпараттық компаниялар мен білім беруді енгізу:

Қалдықтарды сұрыптау және кәдеге жарату ережелері туралы халыққа оқыту іс-шараларын ұйымдастыру.

Халықтың хабардарлығы мен жауапкершілігін арттыру үшін ақпараттық жиындар өткізу.

3. Ынталандыру жүйесі: Қалдықтардың азаюын және қайта өңдеуді арттыруды ынталандыру үшін қалдықтарға салынатын салықтар сияқты экономикалық механизмдерді енгізу.

Қайта өңдеуге және қалдықтарды азайтуға белсенді қатысатындар үшін сыйақы немесе жеңілдік бағдарламаларын қолдау.

4. Мониторинг және бағалау:

Қалдықтардың көлемін, жинау және қайта өңдеу тиімділігін бақылау үшін мониторинг жүйесін құру.

Бағдарлама нәтижелеріне тұрақты бағалау жүргізу және алынған мәліметтерге сәйкес стратегияны бейімдеу.

5. Мүдделі тараптармен ынтымақтастық:

Қалдықтарды басқару процесіне жеке компанияларды, үкіметтік емес ұйымдарды және жұртшылықты тарту.

Ресурстарды біріктіру және күш-жігерді үйлестіру үшін жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен серіктестік.

6. Заңнама мен нормативтерді сақтау:

Қалдықтарды басқару саласындағы тиісті заңнамалар мен нормативтерді тұрақты жаңарту және сақтау.

Халықаралық келісімдер мен стандарттарды, егер олар қолданылса, сақтау.

7. Инновация және зерттеу:

Қалдықтарды басқарудың жана тәсілдерін табуға және олардың қоршаған ортаға әсерін азайтуға бағытталған ғылыми-инновациялық жобаларды қолдау және қаржыландыру.

8. Қаржылық тұрақтылық:

Қалдықтарды басқару бағдарламасы үшін тұрақты қаржылық модель әзірлеу, оның ішінде қаржыландыру мен бюджеттеудің ашық жүйесі.

9. Мониторинг және тәжірибе алмасу:

Қалдықтарды басқаруда күш біріктіру үшін басқа аудандармен ынтымақтастық.

2.3. Бағдарламаның нысаналы көрсеткіштері

Қалдықтарды басқару бағдарламасының нысаналы көрсеткіштері нақты, өлшенетін, қол жеткізуге болатын, өзекті және уақыт бойынша шектеулі болуы тиіс (SMART критерийлері). Қалдықтарды басқару бағдарламасы үшін нысаналы көрсеткіштер:

Полигонға жіберілетін қалдықтардың жалпы көлемін азайту:

Мақсаты: полигонға жіберілетін қалдықтардың жалпы көлемін 5 жылдық кезеңнің соңына қарай 20%-ға азайту.

Өлшеу: жыл сайын полигонға жіберілетін тонна қалдықтардың саны.

Мақсаты: 5 жыл ішінде аудан аумағының 95% - на қалдықтарды бөлек жинау мен сұрыптаудың стандартты тәжірибесіне қол жеткізу.

Өлшеу: ұйымдастырылған бөлек алымы бар аумақтың пайызы.

Парниктік газдар шығарындыларын азайту:

Мақсаты: қалдықтарды басқару саласындағы барлық қолданыстағы заңнамалық нормалар мен стандарттарға сәйкестікті қамтамасыз ету.

Өлшеу: сәйкестікті тексеру және тексеру нәтижелері.

Мақсатты көрсеткіштер қалдықтарды басқару бағдарламасының нақты мақсаттары мен міндеттеріне бейімделуі керек және белгіленген мақсаттарға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін үнемі бақыланып, бағалануы керек.

3. ҚОЙЫЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, ЖОЛДАРЫ

Негізгі бағыт қалдықтарды басқару инфрақұрылымын жаңғырту болып табылады. Негізгі бағыттардың бірі - қалдықтарды жинау, тасымалдау, қайта өңдеу және кәдеге жарату үшін инфрақұрылымды жаңғырту және дамыту болып табылады. Бұған заманауи құрастыру пункттерін салу, бөлек жинауға арналған контейнерлерді орнату және тасымалдау жүйесін жаңарту кіреді.

Сұрыптау және бөлек жинау: Үй шаруашылықтары мен кәсіпорындар деңгейінде қалдықтарды бөлек жинауды ынталандыру – маңызды бағыт. Бұл қайта өңдеу және кәдеге жарату процестерін оңтайландыруға мүмкіндік береді.

Қайта өңдеу мен кәдеге жаратуды ынталандыру: Бағдарлама қайта өңдеу компанияларынымен серіктестік құру және қайта өңдеу материалдары үшін жергілікті нарықтардың дамуын қолдау арқылы қайта өңдеу мен кәдеге жаратуды белсенді түрде ынталандырады.

Білім беру және халықты ақпараттандыру: бағдарламаны сәтті жүзеге асыру үшін бөлек жинау, тұрақтылық және экологиялық жауапкершілік ережелері туралы жұртшылықты қалыптастыру және хабардар ету маңызды.

Қойылған мақсаттарға жету жолдары:

Ұзақ мерзімді стратегияны әзірлеу және енгізу: бағдарлама мақсатқа жетудің нақты қадамдары мен мерзімдерін анықтайтын қалдықтарды басқарудың ұзақ мерзімді стратегиясын әзірлеуді және енгізуді қарастырады.

Инфрақұрылымға инвестициялар: бағдарлама құрастыру пункттері мен тасымалдау жүйелерін қоса алғанда, инфрақұрылымды жаңғыртуға және салуға қаражат бөлуді көздейді.

Заманауи технологияларды енгізу: бағдарлама контейнерлерді толтыруды бақылау жүйелері және ГАЗ технологияларын қолдана отырып, қалдықтарды жинау маршруттарын оңтайландыру сияқты заманауи технологияларды енгізуге бағытталған.

Ауылдық округтер аумағында полигондар салудың баламасы Меркі ауданы бойынша қалдықтарды сұрыптайтын қабылдау пункттерін ашу болып табылады, онда кейіннен қалдықтарды (пластмасса, шыны ыдыстар, қағаз) қабылдау мүмкіндігі болады

4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР

Бағдарлама бюджеті: қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыруға бөлінген жалпы бюджетті көрсету. Бұл бағдарламаны орындау барысында бастапқы қаржыландыруды да, күтілетін қосымша шығындарды да қамтиды.

Қаржыландыру көздері: мемлекеттік бюджеттер, жергілікті салықтар, гранттар және басқалар.

Инвестицияларды қаржыландыру: құрастыру пункттерін, қайта өңдеу зауыттарын салу және қажетті техниканы сатып алу сияқты инвестициялық жобаларға бөлінген қаржыландыруды көрсету.

Қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаның іс-шараларын қаржыландыру көзі жергілікті бюджет, облыстық бюджет болып табылады.

Адами ресурстар:

Қызметкерлер: қызметкерлердің қажетті санын, олардың біліктілігін және бағдарламаны іске асырудағы рөлін анықтау.

Персоналды оқыту және дамыту: бағдарламаны сәтті жүзеге асыруды қамтамасыз ету үшін персоналды оқыту және дамыту жоспарларының сипаттамасы.

Инфрақұрылым:

Қалдықтарды жинауға және тасымалдауға арналған инфрақұрылым: қалдықтарды жинауға, тасымалдауға және уақытша сақтауға арналған инфрақұрылымды жаңғыртудың жай-күйі мен жоспарларын көрсету.

Қайта өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымы: қайта өңдеу зауыттары мен тиісті инфрақұрылымды салу және жаңғырту жөніндегі жай-күйі мен жоспарларының сипаттамасы.

Технологиялық ресурстар:

Техникалық жабдық: бағдарламаны тиімді іске асыру үшін қажетті техникалық жабдықты көрсету.

Ақпараттық жүйелер: қалдықтарды бақылау және басқару үшін қажетті Ақпараттық жүйелер мен бағдарламалық жасақтаманың сипаттамасы.

Серіктестік қатынастар:

Серіктестер және ынтымақтастық: қосымша ресурстар немесе сараптама ұсына алатын ұйымдармен, кәсіпорындармен және ҮЕҰ-мен серіктестік қатынастарды көрсету.

Азаматтық қоғам: бағдарламаны жүзеге асыруға жұртшылық пен еріктілерді тарту шараларымен сипатталады.

Уақыт шеңбері:

Орындалу кестесі: жобалар мен іс-шаралардың басталуы мен аяқталуын қоса алғанда, бағдарламаның негізгі кезеңдерін іске асыру үшін уақыт шеңберін белгілеу.

Мониторинг және бағалау: прогресс пен нәтижелерді үздіксіз бақылау үшін мониторинг және бағалау жүйесінің сипаттамасы.

4.1 ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖОСПАРЫ

Жыл	қаржыландыру көлемі, мың теңге
2024- 2028	Бюджетке сәйкес *

Ескерту * - тиісті жылға қаржыландыру көлемі бюджетті қалыптастыру кезінде нақтыланатын болады.

Басқару бағдарламасының барлық тармақтарын іске асыруды қаржыландыру көзі қалдықтармен облыстық және жергілікті бюджет басқарма саны анықталады қаржыландыру мерзімдері, көзделген шараларды жүргізудің кезектілігі бағдарламада.

** Түзетуден кейін қажетті ресурстар дәлірек анықталады, сондай-ақ қайта өңделетін қалдықтардың жинақталу көлемі анықталады.

5. МЕРКІ АУДАНЫ БОЙЫНША ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ

№ п/п	Іс-Шаралар	Мерзімі	Іс-шараларды жүзеге асыруға арналған қаражат	Ескертпе
1	2	3	4	5
1	Уақытылы нормативтік құжаттарды дайындау	2024 жыл	Қаржыландыруды қажет етпейді	
2	Қайта өңделген қалдықтардың (пластик, шыны ыдыстар, қағаз) көлемін анықтау және есебін жүргізу үшін 2 жыл бойы мониторинг жүргізу	2024-2025 жж	ЖБ	
3	Қалдықтардың пайда болуы мен жинақталуына мониторинг деректерін жүргізетін мамандардың қажетті санын анықтау	2025 год	ЖБ	
4.	Қалдықтардың пайда болуы мен жинақталуына мониторинг деректерін жүргізетін мамандарға сыйақы	2025-2026 жыл	ЖБ	

5	Соңғы 2 жылдағы мониторинг деректері негізінде ҚОБЖ түзету	2026 жыл (4 тоқсан)	ЖБ	
6	1 бірлік көлемінде қатты тұрмыстық қалдықтарды шығаруға арналған мамандандырылған жабдықты сатып алу.	2025 жыл	ОБ, ЖБ	
7	Х а л ы қ шоғырланбаған орындарда қалдықтарды рұқсатсыз орналастырмау жөнінде түсіндіре жұмыстарын жүргізу.	2024-2028 жыл	Қаржыландыруды қажет етпейді	
8	Жинау, тасымалдау және қалдықтарды кәдеге жарату өндіріс және тұтыну іс-шаралар өткізу бағытталған алдын алу қоршаған ортаның ластануы	2025-2028 жыл	Ж Б О қаржыландыруды қажет етпейді	